

přímo, pak přehlíží, že u zločinu podle § 6 čís. 2 a 3 zák. na ochr. rep. výslovně se žádá neodkladné oznámení věrohodným způsobem úřadu, že tedy nestačí stížností míněná možnost, že úřad se oklikou, byť i z popudu osoby k oznámení povinné, doví o chystaném nebo páchaném zločinném podniku. Neměl tedy nalézací soud důvodu zabývat se obsahem dotyčné novinářské výzvy, obzvláště když se předpokládá takový způsob oznámení, jenž vylučuje pochybnost o opravdivosti oznámení a když na druhé straně z dopisu Rudolfem P-em stěžovateli předaného bylo patrné, že Rudolf P. již vešel ve styk s cizími činiteli; neboť oznamovací povinnost u zločinu podle § 6 čís. 2 a 3 zák. na ochr. rep. je širší. Zde má stát zájem na tom, aby se dověděl nejen o tom, že se čin chystá, nýbrž i o činu spáchaném, ježto vyzvědačství bývá pácháno jako trvalá činnost a je v zájmu státu, by zvědév o činnosti takové, mohl učiniti obranná opatření (důvodová zpráva k § 12).

Čís. 5147.

K dokonanému zločinu podle § 87 tr. zák. se vyžaduje, by zlomyslným jednáním pachatelovým bylo některé z nebezpečí § 85 b) tr. zák. s k u t e č n ě z p ů s o b e n o; byl-li jednáním pachatelovým (výkřikem »kde je nějaký kámen« za demonstrací) způsoben jen stav, z něhož ono nebezpečí m o h l o v z n i k n o u t i, lze o případu uvažovati jen s hlediska pokusu zločinu podle § 87 tr. zák.

Pojem »nebezpečí« ve smyslu § 87 tr. zák.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1934, Zm I 1058/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. července 1933, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle § 87 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti veřejného obžalobce jest přiznati oprávnění, pokud napadá rozsudek ve výroku osvobozujícím obžalovaného od zločinu podle § 87 tr. zák. V tomto směru zjistil nalézací soud, že dne 14. května 1933 došlo v B., hlavně na nádraží, k vůli zatčení a eskortování redaktora Huberta B-eho do vazby k opětovným shluknutím a k demonstracím lidu, jenž chtěl zabrániti, by Hubert B. byl eskortován do Hradce Králové, takže četnictvo muselo zakročovati, a že obžalovaný, který šel z nádraží, vida, že zástup je rozháněn, vrátil se, šel ulicí tak zv. Rakvaltskou a zastavil se u železniční trati, kdež mimo výrok, pro který byl pravoplatně uznán vinným přečinem podle § 16 čís. 1 zák. na ochr.

rep., pronesl ještě u přítomnosti asi 15—20 osob slova: »Kde je nějaký kámen?« V tomto výroku neshledal soud nalézací skutkovou podstatu zažalovaného zločinu podle § 87 tr. zák. a to proto, že na místě, kde se výrok stal, četníci vůbec nebyli a dav nerozháněli, takže obžalovaný s nimi vůbec do bližšího styku nepřišel, dále že na vlak nebylo házeno a že inkriminovaný výrok nijak na lidi nepůsobil a neměl a nemohl míti za následek nebezpečí pro četníky, ani pro cizí majetek.

Zmateční stížnost státního zastupitelství vytýká tomuto výroku rozsudkovému zmatky podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., domáhajíc se odsouzení obžalovaného pro dokonání zločinu veřejného násilí podle § 87 tr. zák. Nemůže míti plný úspěch, poněvadž k dokonání zločinu se vyžaduje, by zlomyslným jednáním pachatelovým bylo některé z nebezpečí § 85 b) tr. zák. s k u t e č n ě z p ů s o b e n o (srov. rozh. č. 4825 sb. n. s.); zmateční stížnost však nenapadá zjištění soudu, že výrok obžalovaného n e m ě l za následek nebezpečí pro četníky, čímž skutečné způsobení nebezpečí pro četníky bylo závazně i pro nejvyšší soud vyloučeno (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Stížnost totiž jen dovozuje, že nebezpečí takové vzniknouti m o h l o. Nebezpečím podle citovaných ustanovení zákona je skutečné vytvoření takového stavu a shluku poměrů, ze kterého může dojít ku poškození statků v § 85 b) tr. zák. jmenovaných; možnost vzniku takového nebezpečí stačí ovšem pro skutkovou podstatu zločinu podle § 85 b) tr. zák., při níž je kvalifikačním momentem jiného úmyslného jednání pachatelova, jež sleduje poškození cizího majetku; pro skutkovou podstatu dokonání zločinu podle § 87 tr. zák. však zákon žádá výslovně způsobení nebezpečí samého a nikoli jen způsobení stavu, z něhož nebezpečí vzniknouti může.

V daném případě sama obžaloba dovozovala jen, že kdyby lidé byli uposlechli výzvy obžalovaného, jenž je chtěl popuditi proti četníkům, byli by bývali četníci nebezpečně ohroženi, že budou napadeni kamením a budou zraněni. Rozsudek zjistil a zmateční stížnost nenapadla toto jeho zjištění, že výrok obžalovaného na lidi tam stojící nijak nepůsobil, takže stav popuzení davu proti četníkům, ve kterém viděla obžaloba ono nebezpečí, jaké má na zřeteli § 87 tr. zák., nenastal a to tím méně, když četníci při železničním přechodu, kde obžalovaný stál, se vůbec nenacházeli. Nelze tedy na základě zmateční stížnosti dovoditi skutečný vznik nebezpečí, lze uvažovati co do ohrožení četníků o případu jen s hlediska pokusu zločinu podle § 87 tr. zák., že obžalovaný zamýšlel svým činem ono nebezpečí způsobiti, ono však nevzniklo z některé příčiny v § 8 tr. zák. uvedené. Na dovodění viny obžalovaného v tomto směru a pokud jde o ohrožení četnictva, nejsou však zjištěny ony skutečnosti, které by při správném použití zákona měly býti základem nálezu (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.). Zejména chybí zjištění, zda dav 15 až 20 lidí mohl slyšeti výkřik obžalovaného »kde je nějaký kámen« a zda tímto výkřikem podle záměru obžalovaného mělo a mohlo vzniknouti v dané situaci nebezpečí toho druhu a stupně, jaké mají §§ 87, 85 b) tr. zák. na zřeteli, totiž nebezpečí, že četnictvo bude pro zatčení a eskortování Huberta B-ého davem napadeno kamením. Při tom by pro skut-

kovou podstatu pokusu zločinu podle §§ 8, 87 tr. zák. nerozhodovalo, že tento stav výkřikem obžalovaného nebyl způsoben, když by se to stalo bez vůle obžalovaného náhodou, že výrok ten na lidi kolem něho stojící nepůsobil; stačilo by, že objektivně k tomu způsobilým byl a že výsledek obžalovaným snad zamýšlený nenastal pro některou z příčin v § 8 tr. zák. uvedených.

Čs. 5148.

Zpronevěra.

Pouhé zažalování kupní ceny neodůvodňuje ještě za všech okolností závěr, že se tím žalobce vzdal vlastnického práva ku prodané věci; právo to nepomíjí ani vydobytím rozsudku odsuzujícího kupitele k zaplacení; vědomým vedením exekuce na tuto věc vzdává se však prodávatel své vlastnické výhrady.

Dal-li kupitel věc, prodanou mu s výhradou práva vlastnického, pojistiti vlastním jménem a na vlastní účet, aniž byla pojistka vinkulována pro prodávatele, nenastupuje vyplacená mu náhrada v poměru ku prodávateli na místo zničené věci.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1934, Zm I 166/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 15. září 1933, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými, Zdenka V-ová zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák. a Ludvík V. zločinem spoluviny na zpronevěře podle §§ 5, 183 tr. zák., zrušil však podle § 290 tr. ř. napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil prvnímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z d ů v ō d ů:

Výtkou, že soud přehlédl závažnou okolnost, že firma T. podala na obžalovanou Zdenku V-ovou u krajského obchodního soudu v Praze pod č. j. Cs I 276/33 a u okresního soudu obchodního v Praze pod č. j. Cs V 2342/33 žalobu na zaplacení zbytku kupní ceny za předmětné auto, kterážto okolnost je podle náhledu zmateční stížnosti důležitá pro správné zodpovězení otázky, zdali auto koupené s výhradou vlastnictví prodávatele do úplného zaplacení kupní ceny, bylo v době činu věcí Zdenky V-ové toliko svěřenou či jejím neomezeným vlastnictvím, provádí zmateční stížnost zmatek čís. 5 ve spojení s čís. 9 a) § 281 tr. ř.

Dlužno připustiti, že zmíněná okolnost byla tvrzena v přípisu firmy T. a že tento přípis byl čten při hlavním přelíčení. Soud však nepochybil, když k ní nepřihlížel, poněvadž tato okolnost nemá rozhodného významu, jaký jí zmateční stížnost přikládá. Právní názor zastávaný ve zmateční stížnosti (a vyslovený v rozh. čís. 2272 civ. sb. n. s.), že totiž při splát-